

Handleiding

1. Introductie

IK-JIJ-WIJ is een digitaal lespakket over de Olympische Spelen en Paralympische Spelen met interactieve lessen voor midden- en bovenbouw primair onderwijs. Geschikt voor het digitaal schoolbord en flexibel, direct en eenvoudig te gebruiken.

En er is meer:

Een Olympische eindmusical, aanvullend videomateriaal, Olympisch leesboek, extra sportlessen en een spreekbeurtpakket. Speciaal voor groep 1-4 zijn kleurplaten, video's, sportlessen, knutsel lessen, film educatie en een quiz beschikbaar. Kom naar het Olympisch Stadion in Amsterdam voor een rondleiding!

Doelgroep en doelstellingen

IK-JIJ-WIJ is ontwikkeld voor leerlingen uit groep 5 t/m 8. Maar ook voor groep 1 t/m 4 is genoeg materiaal beschikbaar. De belangrijkste doelstelling is leerlingen informeren en enthousiasmeren over de Olympische Spelen en sport in het algemeen. De lessen behandelen de geschiedenis, kernwaarden, tradities en symbolen van de Spelen. Daarnaast staan de lessen in het teken van de Olympische Spelen in PyeongChang.

IK-JIJ-WIJ

De Olympische kernwaarden zijn 'excelleren', 'respect' en 'vriendschap'. Het gaat om: Je best doen (Ik). Respect voor anderen (Jij). Samen sporten (Wij). De Olympische waarden zijn niet alleen voor topsporters bedoeld, maar voor iedereen. Dus ook uw leerlingen kunnen 'Olympisch' zijn.

Vorbereiding

- Zorg ervoor dat u de beschikking hebt over een digitaal schoolbord. (Of een computer met beamer).
- Leerlingen kunnen ook individueel of in groepjes rondkijken op de site. Uw leerlingen kunnen met veel van de filmpjes, (doe)opdrachten, kleurplaten en quizzen die in de lessen aan bod komen zelf aan de slag.
- Lees deze handleiding, voor uitleg over de werking van de site, lessuggesties, tips, antwoorden en achtergrondinformatie.

2. Deze site

IK-JIJ-WIJ is een educatieve website over de Olympische Spelen en Paralympische Spelen. Via het linkermenu hebt u direct toegang tot de verschillende onderdelen van de site. Voor het gebruik van de lessen dient u zich **gratis** aan te melden.

Contact en disclaimer

Deze website en bijbehorend lespakket zijn ontwikkeld in opdracht van NOC*NSF. De sportlessen die op de site worden ontsloten zijn ontwikkeld door de diverse sportbonden.

Aan de inhoud van deze site en het lespakket kunnen geen rechten worden ontleend. Hoewel de site en het lespakket met de nodige zorgvuldigheid zijn samengesteld kan NOC*NSF geen aansprakelijkheid aanvaarden voor mogelijke onjuistheden en/of onvolledigheid. In de lessen en elders op de site is heel veel beeldmateriaal gebruikt. Tijdens de ontwikkeling is zorgvuldig getracht alle rechthebbenden van afbeeldingen en filmmateriaal te achterhalen.

Mocht u desondanks menen dat uw rechten niet zijn gehonoreerd, neem dan contact met ons op via educatie@nocnsf.nl. Ook als u andere vragen en/of opmerkingen heeft over de site kunt u via dit adres contact met ons opnemen.

3. Extra materiaal

Sportlessen

Naast de Olympische gymlessen biedt de site ook sportlessen van de sportbonden. Deze zijn ontwikkeld door de diverse sportbonden. Deze lessen kunt u gebruiken voor de gymles of combineren tot een sportdag. De lessen zijn (indien van toepassing) geordend op niveau.

Musical

Naast het Olympisch lespakket biedt NOC*NSF sinds 2012 ook een musical aan. Samen met Benny Vreden is een vrolijke Olympische musical ontwikkeld. Kijk voor meer informatie op ikjijwij.info bij 'musical'.

In de klas

Beeldbank

Achter het tabblad 'beeldbank' zijn alle filmpjes van groep 1-4 en filmpjes uit de lessen voor groep 5-8 terug te vinden. Plus extra beeldmateriaal van onder meer NOC*NSF en het IOC. Heeft u geen tijd om een hele Olympische les te verzorgen, maar wel even tijd over voor een leuk filmfragment? Neem een kijkje in de beeldbank.

Doe en maak

Onder het kopje 'doe en maak' staan knutselopdrachten en kleurplaten. Heeft u geen tijd om een hele Olympische les te verzorgen, maar wel even tijd over voor een leuke knutselopdracht? Hier vindt u tips!

Spreekbeurtpakket

Op de spreekbeurtpagina kunnen pdf's met informatie en een pdf met een stappenplan gedownload worden. De pdf's met informatie bieden een samenvatting van de lessen. Er is een versie over de Olympische Spelen en een versie over de Paralympische Spelen. Het stappenplan helpt leerlingen op weg bij het maken van een spreekbeurt.

4. De lessen

Zowel voor groep 5-6 als voor groep 7-8, zijn zes lessen beschikbaar. Er is een startles, aardrijkskundeles, geschiedenisles, handvaardigheidles, Paralympische les en er zijn suggesties voor de gymles.

Een les op ikjijwij bestaat voor een groot deel uit kennisoverdracht over de Spelen. De basis is digitaal en (audio)visueel. Zie voor een uitgebreidere beschrijving van de werking en inzet van het materiaal het begin van deze handleiding. De lessen zijn dynamisch en gevarieerd, waarbij informatieoverdracht en verwerking elkaar afwisselen. De verwerkingsopdrachten zelf zullen ook diverse verschijningsvormen hebben. Van reproductievragen met meerkeuze antwoorden tot onderzoeksopdrachten en groepswork, waarbij de leerlingen op creatieve en coöperatieve wijze aan de slag gaan. Hiermee houden we de les afwisselend en uitdagend en betrekken we enkele **21e eeuwse vaardigheden** in het materiaal. Te weten: 'samenwerken', 'sociale en culturele vaardigheden', 'creativiteit', 'kritisch denken' en 'digitale geletterdheid'.

Werkvellen

Bij iedere les hoort een werkvel. Deze zijn als pdf beschikbaar. Download het werkvel vooraf en zorg voor een exemplaar voor iedere leerling. U kunt de werkvellen downloaden op het openingsscherm van iedere les.

Uw leerlingen kunnen met het werkvel vooraf opdrachten maken, maar ook tijdens de behandeling van de les. Hierover vindt u bij de beschrijving per les meer tips en suggesties.

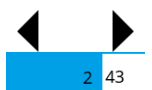
Tijdsduur

Alle lessen beslaan ongeveer een klokuur. U kunt de tijd die uw leerlingen aan de lessen besteden verlengen door de leerlingen zelf vooraf en tijdens de les aan het werk te zetten met behulp van het werkvel. Sommige lessen hebben tevens een verdiepingsoopdracht, zodat de les kan worden verlengd. Deze opdrachten bestaan uit suggesties voor het maken van een tekening, collage, presentatie, etc. De benodigde tijd voor deze opdrachten kan variëren.

De tijdsinvestering van de handvaardigheidles kan ook variëren, wanneer u meerdere of ingewikkeldere opdrachten kiest. Hiervoor kunt u het beste zelf een inschatting maken, op basis van de capaciteiten van uw leerlingen.

Hoe werkt het?

De lessen zijn lineair opgebouwd. U klikt eenvoudig door de schermen heen door middel van de pijltjes, links op het scherm. Tijdens de lessen kunt u hier ook zien in welk scherm u zit en hoeveel schermen er zijn. Zo kunt u zien hoeveel u van de les behandeld heeft.

Video's

Video's laden zodra het scherm met de video geopend is. Dit kan soms enige tijd duren. Afhankelijk van de internetverbinding en de lengte van de video. De video start niet automatisch. U kunt de video zelf starten, pauzeren, stoppen (zodat deze weer naar het begin springt) en in volledig scherm modus afspelen, door de knoppen in de video te gebruiken.

Afbeeldingen

De meeste schermen bevatten afbeeldingen. Vaak meer dan één per scherm.

De afbeeldingen wisselen elkaar af, maar u kunt ook zelf springen van de ene naar de andere afbeelding via de navigatiebalk onder de afbeeldingen. Klik op een rondje om naar de desbetreffende afbeelding te gaan.

In de klas

Geluidsfragmenten

Bij sommige afbeeldingen is extra informatie beschikbaar, die door middel van een voice-over beluisterd kan worden. Om het fragment te starten klikt u op de play-knop naast de bolletjes.

Links naar andere webpagina's en pdf's

Sommige schermen bevatten een link naar een andere webpagina. Bijvoorbeeld het woordweb, of een overzicht van alle Olympische sporten. Deze pagina's openen in een ander venster.

Vragen

Op sommige schermen staat een vraag. Deze vragen zijn ook terug te vinden op de werkvellen, met uitzondering van de quizvragen. U kunt uw leerlingen de vragen vooraf laten invullen op het werkvel, of direct klassikaal behandelen. Door in het scherm op een antwoord te klikken, volgt feedback op het antwoord.

Quizvragen

Een quiz is in feite een serie vragen. Kies een antwoord om te zien of het juist is of niet. Klik op het pijltje om naar de volgende vraag te gaan.

LES 1 - STARTLES

Deze les sluit aan op kerndoelen 37, 38, 50, 51, 54 en 56 uit de domeinen 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' en 'Kunstzinnige oriëntatie'.

GROEP 5-6-7-8

Doelen van de les:

- Leerlingen leren over de geschiedenis van de Olympische Spelen,
- Leerlingen leren over de kernwaarden van de Olympische Spelen,
- Leerlingen leren over de tradities en symbolen van de Olympische Spelen,
- Leerlingen denken na over de rol die sport in hun leven vervult.

Hieronder staan tips, suggesties en/of extra informatie per scherm. Vertel uw leerlingen wat ze te wachten staat in deze les(sen). Ze krijgen les over de Olympische Spelen en die van de Spelen in PyeongChang in het bijzonder.

Scherf 1

Download het werkvel. Print het uit en deel het uit aan uw leerlingen.
Zet het geluid vast aan, want deze les bevat filmpjes en geluidsfragmenten.
Laat uw leerlingen opdracht 1 en 2 maken op het werkvel, voordat u de les vervolgt.

1. De Olympische Spelen

Scherf 2

Vertel uw leerlingen dat ze als inleiding een kort filmpje te zien krijgen over de Olympische Spelen.

Scherf 3

Open de link naar het woordweb. Vraag uw leerlingen waar ze aan denken bij de Olympische Spelen. Als ze vooraf zelf een woordweb hebben gemaakt, vraagt u wat ze hebben opgeschreven. Laat uw leerlingen verschillende soorten woorden verzinnen: Sporten, zoals atletiek, zwemmen, (ijs)hockey, voetbal, schaatsen of skieën.
Tradities en symbolen, zoals de vlag, de ringen, het vuur, medaille.
Waarden, zoals respect, vriendschap, eerlijk, meedoen, je best doen.
Objecten, zoals stadion, tribune, Olympisch dorp.
Steden, zoals PyeongChang, Rio, Sochi, Londen, Olympia, Beijing, Athene.
Atleten, zoals Dafne Schippers, Ranomi Kromowidjojo, Epke Zonderland, Jorien ter Mors, Sjinkie Knegt of Sven Kramer.

2. De oude Olympische Spelen

Scherf 4

Vertel uw leerlingen dat ze een kort filmpje te zien krijgen over de oude Olympische Spelen.

In de klas

Scherf 5

Besprek met uw leerlingen dat de oude Olympische Spelen ongeveer 1600 jaar geleden gestopt zijn. Tijdens de Spelen werden Griekse goden vereerd. Daarom vond de toenmalige Romeinse keizer ze niet passen bij het Christelijk geloof en haalde een streep door de Spelen. Ter informatie. De oude Olympische Spelen werden gehouden in verschillende Griekse steden, waaronder Olympia. In 313 na Christus wordt het christendom de officiële religie van het Romeinse rijk. Theodosius I vindt de Olympische Spelen een heidens volksvermaak en schaft ze af in 393 na Christus. Daarmee komt er na 1.170 jaar een eind aan de klassieke Olympische Spelen.

Scherf 6

Besprek met uw leerlingen dat de resten van het oude Olympia gevonden zijn en nu nog steeds bezocht kunnen worden.

Scherf 7

Vertel uw leerlingen dat Olympia in Griekenland ligt. Vraag uw leerlingen of iemand al eens in Griekenland geweest is.

3. De moderne Olympische Spelen

Scherf 8

Vertel uw leerlingen dat de Spelen zoals we die nu kennen ook wel de moderne Olympische Spelen genoemd worden. Start het geluidsfragment voor een toelichting. Het fragment bevat de volgende tekst: Pierre vond sport erg belangrijk. 1500 jaar na het afschaffen van de Spelen kreeg hij iedereen enthousiast om de Olympische Spelen weer te gaan houden. Hij hoopte dat het samen sporten van mensen uit vele landen zou leiden tot meer vriendschap tussen verschillende volken. Daarom heeft hij ook de Olympische Beweging opgericht. Dat is meer dan alleen de Spelen. Het gaat om een gezond lichaam en een gezonde geest. Altijd en overal voor iedereen! Dus ook voor jou! De Olympische Beweging bestaat nu nog steeds.

Scherf 9

Vertel uw leerlingen dat de eerste moderne Olympische Spelen gehouden werden in Athene. Er deden lang niet zo veel sporters mee als nu. 285 maar. Uit slechts 13 landen. Er waren geen wedstrijden voor vrouwen.

Scherf 10

Vertel uw leerlingen dat Athene, net zoals Olympia, in Griekenland ligt.

4. Tradities en symbolen

Scherf 11

Als uw leerlingen vooraf de vlag hebben ingekleurd, kunt u uw leerlingen nu laten nakijken of ze het goed gedaan hebben. Start het geluidsfragment voor een toelichting. Het fragment bevat de volgende tekst:
De vijf ringen laten zien dat de vijf werelddelen, en dus alle atleten, met elkaar verbonden zijn.
De kleuren zijn gekozen, omdat ten minste een van deze kleuren in de vlaggen van alle landen zit.
De achtergrond is wit, want wit is de kleur van de vrede.
Laat uw leerlingen opdracht 3 maken op het werkvel, voordat u de les vervolgt.

Scherf 12

Klik op een antwoord. Vertel uw leerlingen dat veel mensen denken dat iedere kleur voor een bepaald werelddeel staat, maar dat is niet waar.

Scherf 13-14

Vertel uw leerlingen dat ze een kort filmpje te zien krijgen over het motto van de Olympische Spelen. Vraag uw leerlingen wie weet wat een motto is. Een motto is een korte zin, waarin je zegt wat je belangrijk vindt.
Laat uw leerlingen opdracht 3 maken op het werkvel. Start het fragment. Besprek de vraag op scherm 14.

Scherf 15

Vertel uw leerlingen dat het aansteken van het Olympisch vuur tijdens de openingsceremonie altijd een bijzonder moment is. Start het geluidsfragment voor een toelichting. Het fragment bevat de volgende tekst:
Een van de bekendste Olympische symbolen is het vuur. Vuur is altijd al erg belangrijk geweest voor mensen. Het geeft licht en warmte. We koken erop en gebruiken het om spullen te maken.
Tegenwoordig dient het Olympisch vuur als symbool voor de eeuwige strijd van de mens om tot eenheid en verbondenheid te komen met elkaar. De boodschap van de vlam is dus eigenlijk: vrede en vriendschap!
Het Olympisch vuur wordt in het oude Olympia aangestoken en naar de plek van de Olympische Spelen gebracht. De vlam wordt doorgegeven van loper tot loper. Soms neemt een loper het vliegtuig of een ander vervoermiddel.

In de klas

Scherf 16-17

Vertel uw leerlingen dat ze een kort filmpje te zien krijgen over de fakkeltocht van de Olympische Vlam. In het filmpje zie je de tocht van de vlam.

Laat uw leerlingen opdracht 5 maken op het werkvel, voordat u de les vervolgt. Er wordt in dit fragment soms iets in het Engels verteld, maar dit is voor de leerlingen minder interessant. Het belangrijkste is dat ze een beeld krijgen bij de fakkeltocht. Bespreek de vraag op scherm 17. Het vuur wordt in Olympia ontstoken en tijdens de opening van de Spelen in het Olympisch stadion wordt er een grote vuurkorf mee aangestoken. Die blijft tijdens de Spelen altijd branden.

Scherf 18

Vertel uw leerlingen dat ze een kort filmpje te zien krijgen over de opening van de Olympische Spelen. Het filmpje start met de opening van de Spelen in 1928 in Amsterdam. Daarna zijn fragmenten van de opening in Beijing in 2008 te zien. Te zien zijn onder meer: de intocht, de eed, de hymne, de vlag.

Ter informatie: Tijdens de opening van de Olympische Spelen komt Griekenland altijd als eerste binnen. Omdat de Spelen daar ooit begonnen zijn. Het land dat de Spelen organiseert komt als laatste binnen. Nadat het staatshoofd van het gastland de Spelen heeft geopend, wordt de Olympische hymne gespeeld. Dat is het Olympische lied. Daarna wordt de Olympische vlag omhoog gehesen. Een atleet en iemand van jury leggen een eed af. Dat betekent dat ze beloven dat de Olympische Spelen eerlijk en sportief zullen zijn.

De sluiting (niet in de video). Tijdens de sluiting lopen alle atleten samen door het stadion. Niet alle landen apart, zoals tijdens de opening. De Olympische vlag wordt gestreken en gegeven aan de burgemeester van de stad waar de Spelen over vier jaar gehouden zullen worden.

Scherf 19-20

Vertel uw leerlingen dat de Zomerspelen iedere vier jaar gehouden worden in een andere stad. Zo ook de Winterspelen. Die zitten tussen de Zomerspelen in, dus zijn er iedere twee jaar Olympische Spelen. Op de kaart zie je waar de volgende Olympische Spelen zullen worden gehouden. In 2018 zijn de Spelen in PyeongChang, Zuid-Korea.

5. Olympische waarden

IK-JIJ-WIJ

De Olympische kernwaarden zijn 'excelleren', 'respect' en 'vriendschap'. Het gaat om: Je best doen (ik). Respect voor anderen (jij). Samen sporten (wij). De Olympische waarden zijn niet alleen voor topsporters bedoeld, maar voor iedereen. Dus ook uw leerlingen kunnen 'Olympisch' zijn.

Scherf 21 - IK

Laat uw leerlingen opdracht 6 maken op het werkvel. Bekijk de korte video. Het fragment bevat de volgende tekst: Een reus zijn. Dat is altijd onze droom geweest. Dit verlangen, om een reus te zijn.

Niet om op iemands schouders te staan of een reus als vriend te hebben.

Ook al zijn dat prettige dingen. Maar er één te zijn.

Reuzen stappen over eindeloze lijkende obstakels. Ze beklimmen bergen die onbeklimbaar lijken.

Reuzen ontstijgen angst. Triomf boven pijn. Stimuleren zichzelf en inspireren anderen.

Een reus zijn, reusachtige dingen doen, reuzenstappen nemen, om de wereld verder te brengen.

Bespreek met uw leerlingen dat deze waarde eigenlijk hetzelfde is als het Olympische motto. Namelijk: sneller, hoger, sterker.

Scherf 22 - JIJ

Bekijk de korte video. Het fragment bevat de volgende tekst: Je bent mijn tegenstander, maar niet mijn vijand.

Want jouw tegenstand geeft mij kracht. Jouw inzet geeft mij lef. Jouw geest verijnt mij.

En ook al probeer ik je te verslaan, als ik dat doe, zal ik je niet belachelijk maken.

Ik zal je juist eren. Want zonder jou, ben ik een minder mens.

Scherf 23

Laat uw leerlingen opdracht 7 maken op het werkvel. Bespreek wat ze hebben ingevuld.

Scherf 24 - WIJ

Vertel uw leerlingen dat het niet alleen gaat om sneller, hoger, sterker.

Ook vriendschap en respect zijn erg belangrijk. Bekijk de korte video. Het fragment bevat de volgende tekst:

Als jij lacht, lach ik. Zo werkt het. Als ik langs je loop, negeer ik je niet.

Nee, we komen elkaar tegen en we groeten elkaar.

In de klas

Niet in onze eigen woorden, want die zijn niet hetzelfde, maar met onze gezichten.

Ik kom je tegen en zie goedheid in je ogen.

Er zit passie in je hart en er zit een vriendelijke groet in je lach.

En voor de eerste keer hebben we een band en waarderen we elkaar. Dat is alles. Daar begint het.

Omdat ik weet dat jij zal lachen en ik zal lachen. De rest is makkelijk.

Laat uw leerlingen opdracht 8 maken op het werkvel, voordat u de les vervolgt.

Scherf 25

Open de link naar het woordweb. Vraag uw leerlingen waar ze aan denken bij het woord vriendschap. Als ze vooraf zelf een woordweb hebben gemaakt, vraagt u wat ze hebben opgeschreven.

6. Olympische waarden en jij

Scherf 26

Laat uw leerlingen opdracht 9 maken op het werkvel.

Help uw leerlingen op weg: Jouw plezier. Welke sport vind je leuk? Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs een sport te zijn die door uw leerling beoefend wordt. Het kan ook een sport zijn die leuk is om naar te kijken.

Jouw talent. Waar ben je goed in? Welke sport kun je goed? Dit kan ook een onderdeel van een sport zijn, bijvoorbeeld gooien, vangen of springen.

Jouw droom. Waar droom je van? Zou je topsporter willen worden? Geef een paar voorbeelden, bijvoorbeeld:

Een gouden medaille winnen met (ijs)hockey. Meedoen aan een (schaats)marathon. Een doelpunt maken op een WK. Bespreek de antwoorden met uw leerlingen. Zijn er leerlingen die topsporter zouden willen worden?

7. VERDIEPINGSOPDRACHT - Olympische waarden en jij

Scherf 27

Wilt u langer dan een lesuur besteden aan deze les? Dan kunt u uw leerlingen ook de verdiepingsopdracht laten doen.

Laat uw leerlingen nu, of na het einde van de les, opdracht 9 verbeelden in de verdiepingsopdracht op het werkvel.

Uw leerlingen kunnen de antwoorden van opdracht 9 uitwerken door een, tekening, (foto)collage, verhaal, krant of presentatie te maken.

8. (Olympische) spelen over de hele wereld

Scherf 28

Vertel uw leerlingen dat niet alle kinderen in de wereld zomaar kunnen sporten of spelen. Vooral in arme landen of landen waar oorlog is of andere conflicten zijn, gaat dat niet allemaal zo gemakkelijk. Zeker meisjes krijgen vaak niet de kans om te sporten en spelen! Bespreek met elkaar waarom dat zo is. Wie heeft er een idee?

Het kan zijn dat er geen ruimte, of materiaal is. Het kan zijn dat het niet veilig is. Maar het kan ook zijn dat kinderen moeten werken en geen tijd krijgen om te spelen of sporten.

Daarom bestaat Right To Play. Right To Play is een internationale organisatie die zich inzet voor het recht van ieder kind om te sporten en spelen. Voor een heleboel kinderen op de wereld, en vooral voor meisjes, is dat namelijk niet vanzelfsprekend. Right To Play laat kinderen leren door te sporten en spelen, vooral in Afrika, Azië en het Midden-Oosten.

Zo krijgen deze kinderen een kans op een betere toekomst. En dat is heel belangrijk!

Scherf 29

Bespreek de opdracht: Verzin een reden waarom het zo belangrijk is dat kinderen samen kunnen spelen en sporten. Klik op 'Toon antwoord' voor mogelijke antwoorden:

- Sporten en spelen brengt mensen samen.
- Sporten en bewegen is gezond.
- Door te sporten en spelen leer je veel.
- Sporten en spelen is leuk. Mensen worden er gelukkig van!

Bespreek Right To Play met uw leerlingen. Wat vinden zij van het 'recht om te kunnen spelen'? Wat kan de organisatie Right To Play volgens uw leerlingen doen om iedereen te laten sporten en spelen?

Achtergrondinformatie over Right To Play

Right To Play - maatschappelijk partner van NOC*NSF - is een internationale ontwikkelingsorganisatie, opgericht door Olympisch schaatskampioen Johann Olav Koss (Noorwegen) in 2000.

Right To Play zet zich in voor het recht van ieder kind om te sporten en spelen. Voor een heleboel kinderen is dit niet vanzelfsprekend. Right To Play zorgt voor een veilige plek waar kinderen spelenderwijs belangrijke

In de klas

vaardigheden leren, zoals je stem laten horen en samenwerken, en relevante kennis opdoen, bijvoorbeeld over hun gezondheid. Langs die weg biedt Right To Play hen een kans op een betere toekomst.

Right To Play leidt lokaal leraren en jeugdleiders op tot coach om sport- en spelprogramma's uit te voeren. Deze coaches zijn vrijwilligers. Right To Play is actief in bijna 20 landen, hoofdzakelijk in Afrika, Azië, en het Midden-Oosten, in steden en dorpen, maar ook in vluchtelingenkampen. De lokale situatie bepaalt altijd hoe de activiteiten er uit zien.

Aan de wekelijkse sport- en spelactiviteiten van Right To Play doen één miljoen kinderen mee, van wie de helft meisjes. De activiteiten worden uitgevoerd door 16.500 vrijwillige coaches en bijna 10.000 jongeren die zijn getraind door Right To Play. Elke activiteit is zo ontwikkeld dat kinderen er ook van leren. Op scholen, waar Right To Play actief is, wordt op een aansprekender manier lesgegeven, leerkrachten en kinderen zijn meer gemotiveerd en Right To Play coaches zijn voorbeeldfiguren. De ambitie van Right To Play is om twee miljoen kinderen te bereiken in 2018.

Bijna 300 Olympische kampioenen en andere (voormalige) topsporters in Ambassadeurs van Right To Play. Er zijn ruim 30 Nederlandse Right To Play Ambassadeurs, waaronder Nicolien Sauerbreij (snowboarden), Femke Heemskerk (zwemmen) en Churandy Martina (hardlopen).

Het recht op sporten en spelen is internationaal vastgelegd. In het Olympisch Handvest, de 'grondwet' van de Olympische Beweging, staat dat sportbeoefening een recht is van iedere individu zonder enige vorm van discriminatie (fundamenteel principe 4). In het internationale kinderrechtenverdrag staat dat elk kind het recht heeft op vrije tijd, spelen en ontspanning omdat dat zo belangrijk is voor de ontwikkeling van een kind (artikel 31).

Voor meer informatie over Right To Play: www.righttoplay.nl.

9. Nog meer Olympische weetjes

GROEP 5/6

Scherf 30-32

Bespreek de praatplaat, die verdeeld is over drie schermen. Welke Olympische afbeeldingen zijn er te zien? Door op de bijbehorende nummers te klikken verschijnt een korte toelichting in beeld.

GROEP 7/8

Scherf 30-34

Bespreek de praatplaat, die verdeeld is over drie schermen. Welke Olympische afbeeldingen zijn er te zien? Door op de bijbehorende nummers te klikken verschijnt een korte toelichting in beeld.

Ook op de volgende twee schermen staan weetjes. Over Lausanne in Zwitserland, waar het IOC gevestigd is en over de sluiting van de Olympische Spelen, zoals die sinds de Spelen in Melbourne ingevuld wordt.

GROEP 5-6-7-8

10. Olympische quiz

Bespreek de quizvragen klassikaal. Leerlingen kunnen ook individueel of in groepjes achter een computer de quiz doen. Wie heeft goed opgelet en weet de antwoorden?

11. De wereld komt samen tijdens de Olympische Spelen

Het laatste scherm sluit de les af. Vertel uw leerlingen of ze nog meer les krijgen over de Olympische Spelen en wanneer. Als u van plan bent les 2 met u klas te behandelen, kunt u vast aankondigen wanneer dat zal zijn.

Bekijk de korte video. Wat laat het fragment zien? De animatie laat zien hoe de wereld tijdens de Spelen 'samenkomt'. Alle werelddelen worden aan elkaar vastgemaakt.

LES 2 - GESCHIEDENIS

Deze les sluit aan op kerndoelen 51, 52, 53, 54 en 56 uit de domeinen 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' en 'Kunstzinnige oriëntatie'.

Doelen van de les:

- Leerlingen leren over de geschiedenis van de oude en moderne Olympische Spelen,
- Leerlingen leren de gebeurtenissen te plaatsen in het juiste tijdvak,
- Leerlingen leren over belangrijke historische gebeurtenissen en kunnen deze verbinden met de Olympische geschiedenis.

In de klas

GROEP 5/6

Scherf 1

Download het werkblad voor deze les, print hem uit en deel hem uit aan uw leerlingen.

Scherf 2

Laat het filmpje zien. Vertel uw leerlingen wat er in deze les wordt behandeld. De les gaat over de geschiedenis van de oude Olympische Spelen, de moderne Olympische Spelen en specifieke, bijzondere Spelen.

1. Geschiedenis

Scherf 3-11

Behandel de schermen één voor één en laat waar mogelijk het geluidsfragment horen.

Scherf 12

Laat uw leerlingen opdracht 1 op het werkblad maken. Hiervoor zijn tekenspullen nodig.

Scherf 13

Bespreek met uw leerlingen dat de oude Olympische Spelen ongeveer 1600 jaar geleden gestopt zijn. Tijdens de Spelen werden Griekse goden vereerd. Daarom vond de toenmalige Romeinse keizer ze niet passen bij het Christelijk geloof en haalde een streep door de Spelen. Ter informatie. De oude Olympische Spelen werden gehouden in verschillende Griekse steden, waaronder Olympia. In 313 na Christus wordt het christendom de officiële religie van het Romeinse rijk. Theodosius I vindt de Olympische Spelen een heidens volksvermaak en schaft ze af in 393 na Christus. Daarmee komt er na 1.170 jaar een eind aan de klassieke Spelen.

Scherf 14

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 2 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. De Olympische Spelen horen bij de tijd van de oude Grieken.

Scherf 15-17

Laat uw leerlingen eerst opdracht 3 op het werkvel maken. Bespreek dan de bijbehorende schermen 15 t/m 17. Klik steeds op een antwoord voor feedback.

2. De moderne Olympische Spelen

Scherf 18-20

Deze schermen gaan over de moderne Olympische Spelen die vanaf 1896 weer gehouden worden. Behandel de schermen één voor één en laat waar mogelijk het geluidsfragment horen.

3. Bijzondere Spelen

Scherf 21-26

In de volgende schermen wordt steeds één bijzondere Olympische Spelen behandeld. Behandel de schermen één voor één en laat waar mogelijk het filmpje zien.

Scherf 27-30

Laat uw leerlingen eerst opdracht 4 op het werkvel maken. Bespreek dan de bijbehorende schermen 27 t/m 30. Klik steeds op een antwoord voor feedback.

4. Geschiedenisquiz

In scherm 31 begint de geschiedenisquiz. Deze bestaat uit tien vragen, en gaan over de onderwerpen die in deze les zijn behandeld. Bespreek de vragen met uw leerlingen. Klik steeds op een antwoord voor feedback. U kunt uw leerlingen de quiz ook individueel of in groepjes achter een computer laten maken.

5. Olympische Spelen in Nederland

Scherf 41

In 1928 werden de Olympische Spelen in Nederland gehouden in Amsterdam. Bespreek het idee om de Olympische Spelen ooit weer eens naar Nederland te halen. Wat zijn de voor- en nadelen? Zou je het leuk vinden? Waarom wel/niet? Laat de leerlingen de verdiepingsopdracht op het werkvel maken. Hiervoor zijn tekenspullen nodig.

GROEP 7/8

Scherf 1

Download het werkblad voor deze les, print hem uit en deel hem uit aan uw leerlingen.

Scherf 2

Laat het filmpje zien. Vertel uw leerlingen wat er in deze les wordt behandeld. De les gaat over de geschiedenis van de oude Olympische Spelen, de moderne Olympische Spelen en specifieke, bijzondere Spelen.

1. Geschiedenis

Scherf 3-6

Behandel de schermen één voor één en laat waar mogelijk het geluidsfragment horen.

Scherf 7

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 1 op het werkvel maken. Klik op 'toon antwoord' voor feedback.

Scherf 8-12

Behandel de schermen één voor één en laat waar mogelijk het geluidsfragment horen.

Scherf 13

Laat uw leerlingen opdracht 2 op het werkblad maken. Hiervoor zijn tekenspullen nodig.

Scherf 14

Bespreek met uw leerlingen dat de oude Olympische Spelen ongeveer 1600 jaar geleden gestopt zijn. Tijdens de Spelen werden Griekse goden vereerd. Daarom vond de toenmalige Romeinse keizer ze niet passen bij het Christelijk geloof en haalde een streep door de Spelen. Ter informatie. De oude Olympische Spelen werden gehouden in verschillende Griekse steden, waaronder Olympia. In 313 na Christus wordt het christendom de officiële religie van het Romeinse rijk. Theodosius I vindt de Olympische Spelen een heidens volksvermaak en schaft ze af in 393 na Christus. Daarmee komt er na 1.170 jaar een eind aan de klassieke Spelen.

Scherf 15

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 3 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. De Olympische Spelen horen bij de tijd van de oude Grieken.

Scherf 16-18

Laat uw leerlingen eerst opdracht 4 op het werkvel maken. Bespreek dan de bijbehorende schermen 16 t/m 18. Klik steeds op een antwoord voor feedback.

2. De moderne Olympische Spelen

De volgende schermen gaan over de moderne Spelen die vanaf 1896 weer gehouden worden.

Scherf 19-21

Behandel de schermen één voor één en laat waar mogelijk het geluidsfragment horen.

3. Bijzondere Spelen

Scherf 22-39

In de volgende schermen wordt steeds één bijzondere Olympische Spelen behandeld. Laat uw leerlingen met behulp van het internet eerst opdracht 5 t/m 9 op het werkvel maken. Bespreek dan de vragen één voor één in de schermen 22 t/m 39 en laat waar mogelijk het filmpje zien. Klik steeds op een van de antwoorden voor feedback.

In de klas

4. Geschiedenisquiz

In scherm 40 begint de geschiedenisquiz. Deze bestaat uit tien vragen, en gaan over de onderwerpen die in deze les zijn behandeld. Bespreek de vragen met uw leerlingen. Klik steeds op een antwoord voor feedback. U kunt uw leerlingen de quiz ook individueel of in groepjes achter een computer laten maken.

5. Olympische Spelen in Nederland

Scherms 50

Laat de leerlingen de verdiepingsopdracht op het werkvel maken. Hiervoor zijn tekenspullen nodig. In 1928 werden de Olympische Spelen in Nederland gehouden in Amsterdam. Bespreek met de leerlingen het idee om de Olympische Spelen ooit weer eens naar Nederland te halen. Wat zijn de voor- en nadelen? Zou je het leuk vinden? Waarom wel/niet?

LES 3 - AARDRIJKSKUNDE

Deze les sluit aan op kerndoelen 37, 38, 43, 46, 47 en 49 uit de domeinen 'Oriëntatie op jezelf en de wereld' en 'Kunstzinnige oriëntatie'.

GROEP 5/6

Doelen van de les:

- Leerlingen leren over de gevolgen van de Olympische Spelen voor een stad
- Leerlingen leren over kenmerken van landen en steden en de verschillen met de eigen omgeving.
- Leerlingen leren over verschillende sporten
- Leerlingen leren over verschillende klimaten en landschappen
- Leerlingen leren over verschillende landen en culturen

Scherms 1

Download het werkblad voor deze les, print hem uit en deel hem uit aan uw leerlingen.

Scherms 2

Laat het filmpje zien. Vertel uw leerlingen wat er in deze les wordt behandeld. De les gaat over verschillende sporten, steden, landschappen en landen.

1. Het Olympisch Park

In dit onderdeel komen het bouwen van het Olympisch Park en het Olympisch Dorp aan bod. Bespreek de schermen met uw leerlingen.

Scherms 3

Laat uw leerlingen opdracht 1 op het werkvel maken. Richtantwoord: De wegen en het spoor moeten in orde zijn. De hotels, restaurants en kroegen worden opgeknapt. En de stadions voor de wedstrijden moesten gemaakt of verbouwd worden. Kortom: de stad moet duizenden sporters en fans kunnen ontvangen voor de Olympische Spelen.

Scherms 4-5

De volgende schermen gaan over het Olympisch Park.

Scherms 6

Laat uw leerlingen opdracht 2 op het werkvel maken. Richtlijn antwoord: In het Olympisch dorp ontmoeten de sporters uit de hele wereld elkaar en zo ontstaan veel vriendschappen. Er is ook genoeg te doen in het dorp. Er is bijvoorbeeld een discotheek, speelzaal, kapper en een internetcafé. En natuurlijk een grote eetzaal waar alle sporters eten. Gratis!

Scherms 7

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 3 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. Hier wordt een skipiste aangelegd.

In de klas

2. Een andere stad

Op de volgende schermen worden verschillende steden behandeld waar de Olympische Spelen zijn geweest.

Scherf 8

Laat uw leerlingen opdracht 4 op het werkvel maken. Richtantwoord: de stijl van huizen zal anders zijn. Afhankelijk van waar de kinderen wonen, kan het verschil ook zitten in de aanwezigheid van de zee, heuvels, of flats.

Scherf 9

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 5 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. Mensen die op vakantie zijn heten toeristen.

Scherf 10

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 6 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. Hoge gebouwen heten wolkenkrabbers. Er is geen eenduidige definitie van een wolkenkrabber. Verschillende gebouwen in Nederland krijgen ook het label wolkenkrabber. Bijvoorbeeld bij hoogbouw boven de 100 meter.

Scherf 11

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 7 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. Het juiste antwoord is monumenten.

Scherf 12

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 8 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. De meeste meren hebben zoet water.

3. Sporten op verschillende plekken

De volgende schermen gaan over verschillende sporten en de landschappen die daarbij horen.

Scherf 13

Laat uw leerlingen opdracht 9 op het werkvel maken. Richtantwoord: Je ziet sportaccommodaties, heuvels een groot stedelijk gebied en als je heel goed kijkt in de verte de zee.

Scherf 14

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 10 op het werkvel maken. Klik op 'Toon antwoord' voor feedback. Om te kanoën is stromend water nodig. Daarvoor moet er ook hoogteverschil zijn.

Scherf 15

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 11 op het werkvel maken. Klik op 'Toon antwoord' voor feedback. Hier zijn in 1988 de Olympische Winterspelen gehouden.

Scherf 16

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 12 op het werkvel maken. Klik op 'Toon antwoord' voor feedback. In Nederland zijn nog nooit de Olympische Winterspelen gehouden. Er is geen berglandschap in Nederland, en daarom leent het zich er minder goed voor dan veel andere plekken.

Scherf 17

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 13 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. Sidney ligt aan zee. Daarom kun je er goed zeilen.

Scherf 18

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 14 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. Om te zeilen is een plek nodig met open water waar wind waait. Om te snowboarden zijn bergen met sneeuw nodig.

Scherf 19

Bespreek de vraag. Laat uw leerlingen opdracht 15 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. Bobsleeën gebeurt op een bobsleebaan. Die groeien niet in de natuur, maar zijn door mensen aangelegd. Het landschap is dus ingericht door mensen.

4. Verschillende landen en culturen

Op de volgende schermen komen fans uit verschillende landen voorbij.

Scherf 20

Besprek de vraag. Laat uw leerlingen vraag 16 op het werkvel maken. Klik op een antwoord voor feedback. Dit thuispubliek juicht voor sporters uit Zuid-Korea.

Scherf 21

Besprek de vraag. Vraag 17 op het werkvel. Klik op 'Toon antwoord' voor feedback. Deze fans komen uit België.

Scherf 22

Besprek de vraag. Vraag 18 op het werkvel. Klik op 'Toon antwoord' voor feedback. Deze fans juichen voor Denemarken.

Scherf 23

Besprek de vraag. Vraag 19 op het werkvel. Klik op 'Toon antwoord' voor feedback. Deze fans komen uit Nederland.

Scherf 24

Laat uw leerlingen de verdiepingsopdracht op het werkvel maken. Hier hebben leerlingen tekenspullen voor nodig.

GROEP 7/8

Doelen van de les:

- Leerlingen leren over Europa en verschillende Europese steden.
- Leerlingen leren over werelddelen.
- Leerlingen leren over de plekken waar de Olympische Spelen zijn geweest.
- Leerlingen leren over verschillende klimaten en landschappen.
- Leerlingen leren over verschillende landen en culturen

Scherf 1

Download het werkblad voor deze les, print hem uit en deel hem uit aan uw leerlingen.

Scherf 2-3

Laat het filmpje zien. Deze les gaat over verschillende sporten, steden, landschappen en landen.

1. De Spelen in Europa

Het eerste gedeelte gaat over verschillende plekken in Europa waar de Spelen ooit gehouden zijn.

Scherf 4

Laat uw leerlingen eerst opdracht 1 op het werkvel maken. In de volgende schermen komen de juiste antwoorden voorbij.

Scherf 5-6

Besprek de antwoorden van opdracht 1 op het werkvel.

Scherf 7-9

De volgende schermen gaan over Europa. Laat uw leerlingen eerst opdracht 2 t/m 4 op het werkvel maken. Besprek daarna de opdrachten. Deze komen één voor één voorbij op de schermen 7 t/m 15.

2. Verschillende steden en plekken

De volgende schermen gaan over verschillende steden en plekken waar de Olympische Spelen gehouden zijn.

Scherf 10-15

De komende schermen behandelen steeds één plek of stad. Laat uw leerlingen eerst opdracht 5 t/m 11 op het werkvel maken. Besprek daarna de opdrachten. Deze komen één voor één voorbij op de schermen 10 t/m 15. Opdracht 10: Een deel van de sporten zijn in de stad Gangneung, een badplaats. Hier komen veel toeristen op af.

In de klas

3. Olympische Spelen over de hele wereld

Dit onderdeel gaat over plekken over de hele wereld waar de Olympische Spelen zijn gehouden. Kenmerken zoals ligging en klimaat komen aan de orde.

Scherf 16

Bespreek de vraag. Opdracht 12 op het werkvel. Klik op een antwoord voor feedback. Nagano ligt in Japan, in Azië.

Scherf 17

Bespreek de vraag. Opdracht 13 op het werkvel. Hier hebben ze internettoegang voor nodig. Goede antwoorden zijn: Atlanta, Los Angeles en Montréal.

Scherf 18-28

Laat uw leerlingen opdracht 14 t/m 23 op het werkvel maken. Bespreek daarna de opdrachten. Deze komen één voor één voorbij op de schermen 18 t/m 28.

4. Culturen en fans

Het volgende onderdeel gaat over alle verschillende fans, die van over de hele wereld naar de Spelen komen om hun sporters aan te moedigen. Laat uw leerlingen eerst opdracht 24 t/m 34 maken. Vervolg daarna de les.

Scherf 29-40

Bespreek opdracht 24 t/m 34 van het werkvel. De opdrachten komen één voor één voorbij op de volgende schermen.

Scherf 41

Laat uw leerlingen de verdiepingopdracht op het werkvel maken. Hier hebben leerlingen tekenspullen voor nodig.

LES 4 - Paralympische Spelen

Deze les sluit aan op kerndoelen 34, 37 en 50 uit het domein 'Oriëntatie op jezelf en de wereld'.

GROEP 5/6/7/8

- Leerlingen krijgen inzicht in de mogelijkheden die er zijn voor iedereen om te sporten. Iedereen kan sporten, dat moet een vanzelfsprekendheid zijn.
- Leerlingen doen meer kennis op over de Paralympische Spelen als evenement, zodat ze beter weten wat ze zien en hoe het werkt, als ze in maart 2018 naar de Paralympische Spelen kijken op tv of internet.

1. De Paralympische Spelen (+/- 15 minuten)

Scherf 1

Download het werkblad voor deze les en print hem uit. Deel de werkvellen uit en laat de leerlingen hun naam en groep invullen. Wie wil kan het logo van de Paralympische Spelen inkleuren.

Suggestie voor een uitgebreidere introductie en activering van de voorkennis: 'Zin in beeld'. Laat de leerlingen de zin 'Paralympische Spelen in PyeongChang' verbeelden door een tekening te maken van de voorstelling die ze erbij hebben. Hang de tekeningen op, zodat de hele klas kan zien wat er allemaal in de leerlingen opkomt bij deze zin.

Scherf 2

Paralympiërs laten zien hoe mensen in staat zijn om beperkingen te overwinnen. Iedereen kan sporten. En dat is belangrijk. Bespreek met de klas waarom sporten belangrijk is. Richtantwoord: Sporten is gezond. Sporten is ontspannend. Sporten zorgt ervoor dat je je goed voelt. Sporten brengt mensen samen. Sporten stimuleert samenwerking en zorgt voor wederzijds respect. En als je de sport vindt die bij je past, dan is sporten natuurlijk ook leuk!

Scherf 3

Bekijk het filmpje met de klas om een beeld te krijgen bij de Paralympische Spelen. De Paralympische Spelen lijken in veel opzichten op de Olympische Spelen. Er is een opening, eed, vlam, slotceremonie, etc.

Herkennen de leerlingen alle sporten in het filmpje? Waar zijn ze zelf nog benieuwd naar tijdens deze les? Welke vragen leven er? Laat de leerlingen op het werkblad de vragen die ze hebben opschrijven.

In de klas

Scherf 4

Bespreek met de leerlingen wat 'waarden' zijn. Er staat al een voorbeeld op het bord. Wie weet er meer te noemen? Een waarde is vaak uit te drukken in één woord. Het is meestal een breed begrip dat we belangrijk vinden. Iets dat we proberen te doen of te behalen in ons leven, omdat het waardevol is. We vinden bijvoorbeeld de waarden vrijheid, gelijkheid, rechtvaardigheid en respect belangrijk. Maar je kunt ook gezelligheid of gezondheid nastreven met elkaar. Met de eerste waarde (moed) wordt bedoeld: het onverwachte bereiken en prestaties uit het verleden overtreffen. De strijd durven aan te gaan! Om iets onverwachts te bereiken heb je lef nodig! Laat de leerlingen in tweetallen enkele waarden verzinnen die (net als moed) bij de Paralympische Spelen zouden passen. Laat ze hun antwoorden opschrijven op het werkblad bij opdracht 2. Op de volgende schermen is te zien welke andere waarden er officieel bij de Paralympische Spelen horen. Wie had er één of meer goed?

Scherf 5

Bespreek wat vastberadenheid is. Wie kan een voorbeeld noemen? Vastberadenheid; om door te blijven gaan en de absolute fysieke grens op te zoeken. Doorzetten. Niet opgeven!

Scherf 6

Bespreek wat inspiratie is. Je kunt iemand anders inspireren. Iemand anders kan jou inspireren. Wie kan een voorbeeld noemen? Inspiratie; doordat Paralympische atleten geschiedenis schrijven en een voorbeeld zijn voor veel anderen. Inspiratie opdoen en doorgeven!

Scherf 7

Bespreek wat gelijkheid is. Wie kan een voorbeeld noemen? Gelijkheid; door middel van sport, afbreken van sociale barrières en discriminatie van mensen met een beperking de wereld uithelpen. Door sport komen mensen met elkaar in contact en raken ze met elkaar verbonden. Door sport verbreederen!

Scherf 8

Het Paralympische symbool. Wat zie je? Wat zou het kunnen betekenen? Wat betekenen de vormen? Wat betekenen de kleuren? Waarom is dus voor dit symbool gekozen? U kunt dit volgens de methode 'denken, delen, uitwisselen' doen. De leerlingen krijgen een tot twee minuten de tijd om over het antwoord na te denken. Daarna overleggen ze in tweetallen. Tenslotte worden de antwoorden klassikaal uitgewisseld. Het symbool bestaat uit drie geometrische vormen, zogenaamde agito's. Afgeleid uit het Latijn voor "ik beweeg". De drie vormen hebben de kleuren rood, blauw en groen. Ze staan voor de drie menselijke kenmerken. Het zijn tegelijkertijd de drie kleuren die het meest voorkomen in de vlaggen van alle landen. Het symbool verbeeldt daarnaast het bij elkaar brengen van atleten uit de hele wereld en het Paralympische motto: Spirit in motion. Met het motto wordt vooral bedoeld dat een Paralympiër vanuit zijn mentale inzet, met wilskracht in beweging komt om zijn grenzen te verleggen. Laat de leerlingen opdracht 3 maken op het werkblad. Als de tijd het toelaat kunnen de leerlingen hun tekening aan de klas laten zien en toelichten.

2. Geschiedenis van de Paralympische Spelen (+/- 15 minuten)

Scherf 9/10

Wat Guttman deed was erg bijzonder. Hij zorgde ervoor dat mensen beseften dat je met een beperking ook kon sporten. Boogschieten was zelfs een sport waarbij mensen met en zonder een beperking het tegen elkaar konden opnemen.

Scherf 11

In 1960 werden de Paralympische Spelen en de Olympische Spelen met elkaar verbonden. Direct na de afloop van de Olympische Spelen deden er 400 sporters met een handicap uit 23 landen mee aan de Paralympische Spelen. De naam is een combinatie van para (een Griekse voorzetsel dat naast, dichtbij of parallel betekent) en Olympisch. Aan deze naam kun je zien dat de Paralympische Spelen en Olympische Spelen met elkaar in verbinding staan. Vanaf 1960 zijn de Paralympische Spelen iedere vier jaar gehouden. In hetzelfde jaar als de Olympische Spelen.

Antwoord op vraag 4: De tijd van wereldoorlogen (1900-1950). De patiënten van Guttman waren soldaten die in de Tweede Wereldoorlog gewond waren geraakt.

Antwoord op vraag 5: De tijd van televisie en computer (1950-heden).

Scherf 12

Tot 1976 deden alleen mensen in een rolstoel mee. In Toronto deden ook mensen met een amputatie en mensen met een visuele of verstandelijke beperking mee.

Scherf 13

In 1980 noemden we het de Olympische Spelen voor gehandicapten.

Groep 7-8 (of plusleerlingen groep 5-6): extra onderzoekopdracht. Dit kan als huiswerk of op school. De leerlingen zullen 30 tot 60 minuten bezig zijn met de opdracht. Ze gaan in twee- of drietallen op zoek naar de reden waarom de Spelen in 1980 in Arnhem waren en niet ergens anders, zoals aanvankelijk bedacht. Leerlingen kunnen op internet onder meer informatie vinden via de sites: www.paralympisch.nl / www.npogeschiedenis.nl / www.sportgeschiedenis.nl

Help leerlingen op weg wanneer ze vastlopen. Achtergrondinformatie (en richtantwoord voor onderzoekopdracht): De Olympische Spelen waren in Moskou. De Sovjet-Unie wilde geen Spelen voor mensen met een beperking organiseren. De Sovjet-Unie was een socialistische heilstaat, waar men ervan uitging dat het een perfecte samenleving was. In zo'n samenleving leven geen mensen met een beperking, aldus de opvatting. Het land kon dus ook geen Spelen voor mensen met een beperking organiseren. In een communistisch land, is één partij, de Communistische Partij aan de macht en verdeelt huizen, werk en voedsel onder de bevolking. Een socialistisch principe: gelijkheid voor iedereen. Maar niet op een democratische manier. De regering bepaalt echter alles en onderdrukt de bevolking. Mensen mogen geen kritiek hebben. In die tijd was er een zogenaamde 'Koude Oorlog', waar West-Europa en de VS tegenover het communistische Oost-Europa stonden. Er was niet echt oorlog, maar wel vijandigheid. Het zou zo maar oorlog kunnen worden. De Olympische Spelen voor gehandicapten werden daarom in Arnhem gehouden. Het was de eerste keer dat er zo'n groot evenement voor mensen met een beperking gehouden werd in Nederland. Dit bevorderde de maatschappelijke integratie. Het contact tussen mensen met en zonder beperking werd beter. Zowel nationaal als internationaal kunnen de Spelen van Arnhem gezien worden als het begin van de professionalisering van de gehandicaptensport.

Scherf 15

Antwoord vraag 7:

GROEP 5/6

Stoke Mandeville (2) / Londen (3)

Arnhem (5) / Rome (8)

Barcelona (7) / Athene (10)

Ter informatie:

1 - Dublin / 4 - Amsterdam / 6 - Madrid / 9 - Olympia

In de startles wordt verder ingegaan op de consequenties van de verschillende plekken op de wereld op het gebied van klimaat, tijdzones, toerisme en transport.

Achtergrondinformatie:

Overzicht Paralympische Zomerspelen

- 1948 Stoke Mandeville, Groot-Brittannië (Wheelchair Games)

- 1952 Stoke Mandeville, Groot-Brittannië (International Wheelchair Games)

- 1960 Rome, Italië

- 1964 Tokyo, Japan

- 1968 Tel Aviv, Israël

- 1972 Heidelberg, Duitsland

- 1976 Toronto, Canada

- 1980 Arnhem, Nederland

- 1984 Stoke Mandeville, Groot-Brittannië/New York, VS

- 1988 Seoul, Zuid-Korea

- 1992 Barcelona, Spanje

- 1996 Atlanta, VS

- 2000 Sydney, Australië

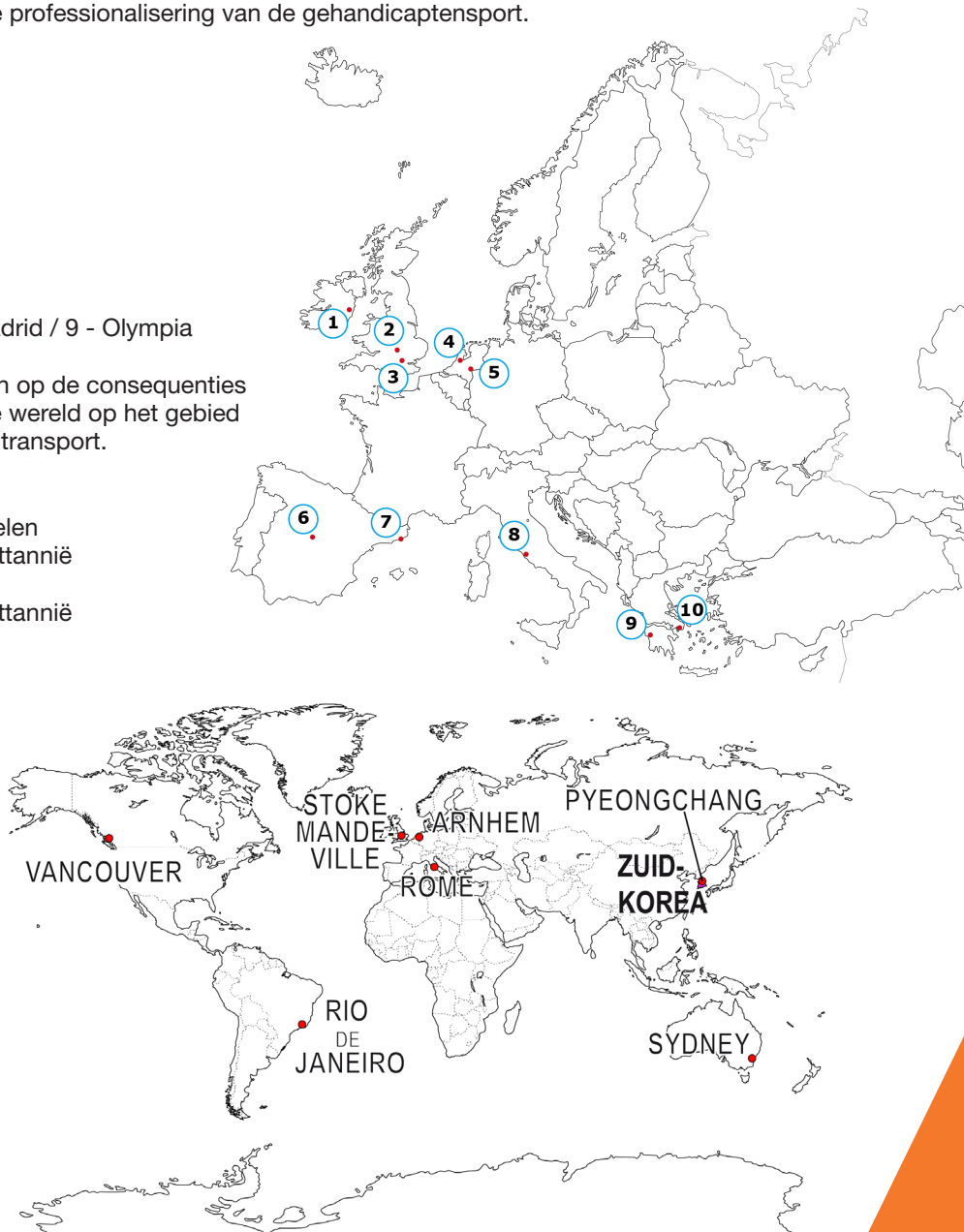
- 2004 Athene, Griekenland

- 2008 Peking, China

- 2012 Londen, Groot-Brittannië

- 2016 Rio de Janeiro, Brazilië

- 2020 Tokyo, Japan

In de klas

3. Classificaties en beperkingen (verschillende handicaps en weging) (+/- 10 minuten)

Scherf 16

De leerlingen kunnen uiteraard van alles leuk vinden aan sport.

Wat hier in ieder geval naar voren moet komen is het competitie-element.

Veel mensen vinden een competitie-element leuk. Door te sporten kunnen mensen zicht met elkaar meten.

Sporten is leuk en je kunt het leuk houden door eerlijk en respectvol te sporten. Als iedereen op een eerlijke manier zijn uiterste best doet, dan verloopt een wedstrijd het best en het leukst.

We willen dus graag dat een sportwedstrijd eerlijk verloopt. Daarover gaan de volgende schermen.

Scherf 17

Volgens de regels van de Paralympische Spelen mogen deze sporters het tegen elkaar opnemen. Een eerlijke strijd dus.

Scherf 18

Antwoord vraag 9: De ogen: zien. Mensen met een visuele beperking, een zicht van maximaal 10% mogen meedoen aan de Paralympische Spelen.

Op de Paralympische Spelen doen sporters met verschillende beperkingen mee. Er is een systeem ontwikkeld (classificatie) om ervoor te zorgen dat deze sporters op een eerlijke manier tegen elkaar kunnen strijden. Er zijn klassen van sporters die een gelijkwaardige beperking hebben. Dat houdt de wedstrijden eerlijk. Een sportprestatie mag alleen afhankelijk zijn van talent, fitheid, kracht, uithoudingsvermogen, tactisch inzicht en mentale focus.

Classificatie bepaalt wie er mag meedoen aan een bepaalde sport. Op basis van classificatie worden sporters in klassen met gelijkwaardige beperking in relatie tot die sport ingedeeld.

Dat is vergelijkbaar met zoals we in de sport ook indelen op basis van gewicht, geslacht of leeftijd.

Achtergrondinformatie: Je kunt in aanmerking komen wanneer je voldoet aan een van de tien erkende beperkingen. Waar meestal alleen moeilijke (medische) termen voor te gebruiken zijn.

1. Verminderde spierkracht door bijvoorbeeld dwarslaesie of spina bifida
2. Beperking in de beweeglijkheid van gewrichten
3. Amputaties van ledematen als gevolg van trauma of ziekte, of een aangeboren deficiëntie aan de ledematen
4. Significant beenlengte verschil, aangeboren of door een trauma
5. Achondroplasie (Dwerggroei)
6. Hypertonie zoals Cerebrale Parese (spasmen)
7. Ataxie (ongecoördineerd en onsamenhangend verloop van bewegingen, dat niet te wijten is aan verlies van spierkracht).
8. Athetose (een stoornis met overbeweeglijkheid van het bewegings- en houdingsapparaat).
9. Visuele beperking, zowel in scherpte, gezichtsveld als (kleuren)waarneming (max. zicht van 10%)
10. Verstandelijke beperking, gemeten in IQ (<75), een beperkte zelfredzaamheid én de voorwaarde dat dit voor het 18e jaar is geconstateerd.

Scherf 19

Classificatie is sport specifiek, dus een beperking voor de ene sport hoeft geen beperking voor de andere te vormen. Sporters worden gekeurd. Sporters met verschillende beperkingen kunnen in dezelfde klasse zijn ingedeeld.

Bij het roeien bijvoorbeeld strijden de sporters in drie klassen, afhankelijk van hoe zij de boot kunnen voortbewegen: 1) alleen met hun armen; 2) met armen en romp; of 3) met armen, romp en benen. Bij het langlaufen zijn er maar liefst zestien klassen. Sommige sporten kennen maar één klasse. Zoals para ice hockey en curling.

Scherf 20/21

Via uitzendingen bij de NOS en Eurosport zijn de Paralympische Spelen te zien. Ook via internet op nos.nl en eurosport.nl. Laat de leerlingen wel nadenken over het tijdsverschil. Sommige wedstrijden zullen bij ons midden in de nacht zijn.

4. Paralympische sporten en materialen (+/- 15 minuten)

Scherf 22

Wat viel de leerlingen op in het filmpje? Bijvoorbeeld dat sommige sporten ook op de Olympische Spelen te zien zijn.

Maar ook dat er andere sporten bij zitten, die je alleen op de Paralympische Spelen ziet.

Er waren materialen te zien die typisch zijn voor sporters met een beperking.

Scherf 23/24

Basketbal en roeien wordt ook op de Olympische Spelen beoefend.

Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld biatlon en Alpineskiën.

In de klas

Scherf 25-27

Om te sporten heb je altijd materiaal nodig. Sportkleding natuurlijk. Schaatsen bijvoorbeeld, of een tennisracket. Voor sommige sporten heb je speciale materialen nodig. Sommige Paralympiërs hebben materiaal nodig vanwege hun handicap, zoals een rolstoel, of zitski.

Scherf 28-29

Bespreek de vragen die op het scherm staan.

Bespreek met de leerlingen het feit dat alle sporters materiaal nodig hebben. Al is het alleen een zwembroek. Technische mensen zijn constant bezig om die materialen te verbeteren. Het materiaal moet meestal aerodynamisch, licht, of sterk zijn. Skiërs gebruiken headsets, zodat ze met elkaar kunnen praten. De voorste skiër is de gids van de achterste skiër, die minder goed kan zien. De gids begeleidt de Paralympiër naar beneden.

De leerlingen kunnen een extra opdracht doen, waarbij ze een kledingstuk of sportmateriaal ontwerpen. Ze kiezen mogen zelf een sport kiezen. Help de leerlingen eventueel op weg door ze na te laten denken over de functie van de kleding of het materiaal. Wat moeten de kenmerken zijn? Bijvoorbeeld waterafstotend, sterk of licht? Wie een uitgebreid ontwerp zoekt, kan bijvoorbeeld een racefiets tekenen, maar ook een badmuts met bijzondere snufjes mag!

Paralympiërs maken onder meer gebruik van diverse protheses, (sport)rolstoelen, handbike, tandems, zitje in een roeiboot, afgeplakte bril, rinkel bal (goalball, blindvoetbal), brede bank voor bankdrukken, aangepast zadel en teugels paardrijden, wheeler (racestoel), ruimte onder tafel aangepast (tafeltennis), zitkruk handboog, zitski en diverse aanpassingen in zeilboot.

5. Paralympische teamNL (sporters) (+/- 10 minuten)

Scherf 30-32

De sporters die op dit scherm voorbijkomen zijn kanshebbers voor een medaille. In PyeongChang gaan Nederlanders voor de medailles! Zoals Jeroen Kampschreur, bij alpineskiën en Lisa Bunschoten bij snowboarden.

Scherf 33

Meer informatie over het Paralympisch TeamNL op: teamnl.org/paralympisch-teamnl
www.ttpapendal-arnhem.nl/nieuws/een-dag-uit-het-leven-van-een-topsporter/

Alle minidocumentaires zijn te vinden op het YouTubekanaal van TeamNL:
www.youtube.com/playlist?list=PLLqUi6kBBXdHtiaTBStHNmtY9l3EhcmyM

LES 5 - HANDVAARDIGHEID

Deze les sluit aan op kerndoel 54 uit het domein 'Kunstzinnige oriëntatie'.

Doelen van de les:

- Leerlingen leren over verschillende Olympische voorwerpen en symbolen,
- Leerlingen leren beeld te gebruiken en te creëren om mee te communiceren.

Download het werkvel. Print het uit en deel het uit aan uw leerlingen. Laat uw leerlingen opdracht 1 maken op het werkvel, voordat u de les vervolgt. Maak vooraf een selectie van de opdrachten die u de leerlingen wilt laten doen.

De verschillende opdrachten staan stap voor stap beschreven op de schermen en op het werkvel. U kunt kiezen uit:

GROEP 5/6

Medaille - Scherm 3 t/m 8
Fakkel - Scherm 9 t/m 12
Poster - Scherm 13 t/m 16
Vlag - Scherm 17 t/m 21
Krans - Scherm 22 t/m 25
Mascotte - Scherm 26 t/m 27

GROEP 7/8

Krans - Scherm 3 t/m 6
Mascotte - Scherm 7 t/m 8
Vlag - Scherm 9 t/m 13
Kijkdoos - Scherm 14 t/m 19
Olympisch Park - Scherm 20 t/m 22

Wilt u meer kleurplaten, dan kunt u bij 'doe & maak' terecht.

In de klas

LES 6 - GYMLESSEN

Deze lessen sluiten aan op kerndoelen 57 en 58 uit het domein 'Bewegingsonderwijs'.

Doelen van de lessen:

- Leerlingen leren over verschillende Olympische sporten en de bijbehorende bewegingen,
- Leerlingen leren verplaatsen zich in een Olympiër, bijvoorbeeld van TeamNL!
- Leerlingen brengen de theorie over Olympische waarden in praktijk.

De lessuggesties staan in een pdf. De lessen bestaan uit verschillende onderdelen.

Bij iedere les wordt aangegeven welke materialen er nodig zijn, wat de tijdsduur is per onderdeel en hoe de oefeningen uitgevoerd moeten worden. De lessen verwijzen tevens naar warming-up oefeningen die in een losse pdf staan.

TIP: gebruik de circuits die in de lessen beschreven worden als voorbeeld voor een Olympische sportdag.